

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)
У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ ПРОЦЕСАМИ

Liba N. Models of effective regional industrial policy	61
Maksyutova O. Ensuring competitiveness of the tourist and recreational business of the region	63
Клочко Т.А. Еколого-економічні аспекти сталого розвитку суб'єктів господарювання	64
Маслиган О.О., Тодьєрішко Е.В., Кампов Н.С. Категорія регіон як об'єкт регіонального розвитку та категорія регіонального управління	66
Медвідь Л.І., Ийбер К. Теоретична складова соціальної політики туризму регіону	68
Паулик А.Я. Інноваційність економіки регіону як фактор формуванні її конкурентних переваг	71
Пігош В.А. Ефективне управління майном як запорука сталого розвитку територіальних громад	72
Пороскун С.С. Оцінка конкурентоздатності міста	75
Прокопенко Н.І., Лубинець Д.В. Роль полезахисних лісових насаджень для забезпечення сталого розвитку агроландшафтів	77
Феєр О.В. Мукачєво в рейтингу прозорості міст України	79
Чучка І.М., Гегедош К.В. Прикордонна торгівля – як одна із перших і специфічних форм прикордонних економічних відносин	81

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРИВАННЯ

Dorochoy D., Popovych O. Zvláštnosti managementu podnikov cestovného ruchu	83
Kassem Yahya, Babicheva H. Determinants of formation of consumer loyalty in the pharmaceutical market	84
Lutsa Y., Olgierd Witczak Regulations on human resource management of multinational company within the cross-cultural environment	85
Lyzanets A., Danylko M., Aleksandraviciute V. Branding as a communicative technology of increasing enterprise competitiveness	88
Богінська Л.О. Еколого-економічні аспекти діяльності будівельної галузі	91
Бора Н.Ю. Медична послуга в системі медичного маркетингу	93
Гоблик-Маркович Н.М., Ясюк А. Інноваційні напрями управління конкурентоспроможністю продукції підприємства	96
Головачко В.М., Головачко В.В. Тенденції розвитку сучасних корпоративних інформаційних систем	99
Жадько С.В., Ель Горфі Аюб Вивчення сучасних стратегій позиціонування лікарських засобів на фармацевтичному ринку	102
Жадько С.В., Суааїді Монсеф Аналіз інформаційної роботи аптек у різних країнах світу	104
Іваненко В.С. Управління економічними та соціальними питаннями у сфері охорони праці на підприємствах аграрного профілю	105
Карпенко Р.В., Александрова К.О. Правова природа комерційної таємниці як об'єкту права інтелектуальної власності	108

ІННОВАЦІЙНІСТЬ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

В умовах посилення міжнародних інтеграційних процесів постає питання забезпечення високого рівня конкурентоспроможності економіки регіону. Конкурентоспроможність економіки регіону формується за рахунок ефективного використання наявних та формування потенційних конкурентних переваг.

Для забезпечення високого рівня конкурентоспроможності економіка регіону реалізує певний набір конкурентних переваг. Бажаного рівня конкурентоспроможності сучасний регіон може досягти за рахунок інноваційного розвитку своєї економіки. В умовах посилення конкуренції інновації стають тою перевагою, яка дає можливість регіону вести конкурентну боротьбу як на національному так і на міжнародному рівнях. Розвиток та впровадження інновацій є основою забезпечення ефективності економіки регіону, збільшення обсягів виробництва та якості продукції та як наслідок, підвищення рівня життя населення регіону та країни в цілому. Між інноваціями та конкурентоспроможністю економіки регіону існує тісний взаємозв'язок. Результат інноваційної діяльності (нова технологія, новий продукт, інновацій в управлінні) забезпечує високий рівень продуктивності праці та як наслідок, бажаний рівень конкурентоспроможності економіки регіону. Інновації при цьому розглядаються як фактор формування конкурентних переваг економіки регіону і як її конкурентна перевага. Особлива роль при цьому належить інноваційному підприємству, що забезпечує ефективне використання ресурсів регіону та розвиток таких переваг людського, технологічного, інституційного, культурного спрямування [1]. Інноваційне підприємство, зазвичай, є основою інноваційності економіки регіону. Інноваційність (процес постійного розвитку, удосконалення та змін на основі інноваційної діяльності) економіки регіону забезпечують учасники економічних відносин в яких зосереджується інноваційний потенціал. Інноваційність економіки регіону характеризується здатністю та вмотивованістю здійснювати інноваційні процеси (наукові дослідження, розробка, впровадження, дифузія) [2]. Основними носіями інноваційності є підприємницькі структури, органи влади, заклади освіти та науки. Також про рівень інноваційності економіки свідчать витрати на інноваційну діяльність.

Інноваціям та інноваційній активності відводиться значна роль при формуванні індексу глобальної конкурентоспроможності. Інноваційний потенціал економіки регіону займає третину даного індексу. Найважливішим показником інноваційності економіки регіону є кількість інноваційно активних підприємств. В Закарпатській області в 2020 році функціонувало 46 інноваційно активних підприємств (1,6% загальноукраїнського рівня), 65% з них здійснюють самостійні інноваційні розробки, інші – займаються випуском модифікованої продукції на основі розробок інших підприємств [3].

Інноваційність економіки регіону можливо забезпечити за наступних умов:

- формування сприятливих умов для розвитку малого та середнього бізнесу, оскільки саме його представники виступають основними інвесторами інноваційного розвитку на регіональному рівні;
- формування інноваційної інфраструктури регіону;
- посилення стимулюючої ролі податкової політики у розвитку інновацій (наприклад на основі податкових пільг);
- державна підтримка інноваційності економіки регіону.

Список використаних джерел:

1. Варцаба В.І., Гудзовата Л.М., Завадяк Я.С. Умови трансформації інноваційного підприємництва на фактор регіонального потенціалу стратегічної конкурентоспроможності Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. Вип.16. Т.1 – 2020, с. 101- 111
2. Князевич А. О., Крайчук О. В., Остапчук В. О Інноваційність економіки: міжнародна оцінка та фактори впливу Інвестиції: практика та досвід № 13—14/2020, с. 26-33
3. Державна служба статистики України
http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/10/zb_Nauka_2020.pdf

УДК 330.342

ПІГОШ В.А.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку та оподаткування і маркетингу,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ МАЙНОМ ЯК ЗАПОРУКА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Діяльність місцевого самоврядування значною мірою залежить від його матеріальної та економічної бази. Ефективне управління майном, які мають проводитися органами виконавчої влади територіальних громад беззаперечно є основою їх сталого розвитку.

Структура активів визначається з урахуванням усього наявного майна, що є власністю кожної тергромади, у тому числі і земельних ділянок, що є об'єктом її управління.

Особливу увагу слід приділяти цінному нерухомому, рухомому майну та земельним ділянкам, цілісним майновим комплексам, розташованим на території тергромади. За потреби можуть окремо виділятися такі менш поширені категорії майна, як водойми, багаторічні насадження, іригаційні і меліоративні споруди, споруди цивільного захисту, пам'ятники архітектури, культурної спадщини, кургани тощо.

Для аналізу об'єкти комунальної власності рекомендується згрупувати у відповідні переліки за видом майна та його цільовим призначенням і використанням.

Структура земельних ділянок аналізується за наявною інформацією стосовно кількості та вартості земельних ділянок (якщо визначено нормативно-грошову оцінку).

Щоб підвищити ефективність використання ресурсів громади, виявити необліковані землі (наприклад, польові дороги, лісосмуги тощо), рекомендується провести повну інвентаризацію земель на території громад, присвоїти кадастрові номери земельним ділянкам та здійснити реєстрацію права земель під усіма об'єктами комунальної власності.

Оскільки проведення такого аналізу структури активів (майна) тергромади потребує фінансування, треба врахувати це під час затвердження місцевих бюджетів або залучити до проведення такого заходу кошти спонсорів (наприклад, фермерських господарств, фізичних осіб, які є орендарями значного масиву земель громади, тощо).

Речові права на нерухоме майно та їх обтяження, що підлягають держреєстрації відповідно до Закону від 01.07.04 р. №1952-IV «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», виникають з моменту такої реєстрації [1].

У Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно реєструються речові права та їх обтяження на земельні ділянки, а також на об'єкти нерухомого майна, розташовані

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>